

Átalányadózókat segítő webalkalmazás

A kataadózás szabályainak jelentős módosítása, átalakítása miatt fókuszba került az egyéni vállalkozók szociális hozzájárulásiadó- és járulékkötelezettségéről szóló 2258 jelű bevallás (a továbbiakban: havi adó- és járulékbevallás) adminisztrációjának újragondolása, egyszerűsítése. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) a régi kata megszűnése miatt 2022. szeptember 1-jétől átalányadózást választó egyéni vállalkozók havi adó- és járulékbevallási kötelezettségének teljesítését támogató, web alapú bevallási módot fejlesztett ki.

Támogatás a bevallás teljesítéséhez

A NAV-nak továbbra is kiemelt célja az adózók támogatása, a bevallási kötelezettségük teljesítéséhez való segítségnyújtás. Az új bevallási mód kialakítását az a körülmény hívta életre, hogy a régi kataalanyiság megszűnésével több százezer egyéni vállalkozót érint az új adózási mód választásának kérdése. Az új kátát nem választhatja minden régi kátás egyéni vállalkozó, így ezek az egyéni vállalkozók az átalányadózásra térhetnek át, vagy a vállalkozói személyi jövedelemadó szabályai szerint adózhatnak. A jelenlegi adózási módok közül az egyéni vállalkozók – annak egyszerűsége miatt – várhatóan nagy számban az átalányadózást választják.

Az átalányadózás választása esetén 2022. szeptember 1-jétől a havi adó- és járulékbevallási kötelezettséget havonta kell teljesíteni (először 2022. október 12-ig) azoknak az egyéni vállalkozóknak is, akik kisadózóként az adó- és járulékbevallás és -befizetés szabályrendszerével ezidáig nem kerültek kapcsolatba. A szabályrendszer számukra ismeretlen, a bevallási adminisztrációban kevésbé jártasak, és többségük nem tervezi, hogy könyvelő közreműködését veszi igénybe az adókötelezettségek teljesítéséhez. Nekik kíván segítséget nyújtani a NAV.

A kataalanyiság megszűnése után átalányadózást választó egyéni vállalkozók bevallási adminisztrációját 2022. október 5. napjától egy

webalkalmazás segíti, amely a NAV honlapján az Online Nyomtatványkitöltő Alkalmazásban (a továbbiakban: ONYA) érhető el.

Az alkalmazás a havi adó- és járulékbevallási kötelezettség egyszerű teljesítésén túl, a személyijövedelemadó-előleg negyedéves megállapítását is segíti, valamint a befizetés is egyszerűen teljesíthető.

A bevallási mód újszerűségét az adja, hogy az adózó a vállalkozói tevékenységéhez kapcsolódó kérdések megválaszolásával és a NAV rendelkezésére álló adatai felhasználásával, kiegészítésével pár kattintással elkészítheti és benyújthatja a járulékbevallását, szemben a hagyományos űrlap alapú bevallás kitöltésével. Az egyszerű bevalláskitöltést segíti, hogy ahhoz a NAV felhasználja és kiejánlja az egyéni vállalkozóra vonatkozóan saját nyilvántartásaiban szereplő adatokat. Ilyen adat például az adózó által a vállalkozói tevékenysége kapcsán bejelentett, a munkavégzés jellegére vonatkozó adat, továbbá a vállalkozói tevékenységből származó, az online számla- és pénztárgép-adatszolgáltatások adatai szerinti bevétel is.

Kinek ajánlott a webalkalmazás használata?

Ez a bevallási forma azoknak az egyéni vállalkozóknak nyújthat jelenleg támogatást, akik a régi kataalanyiságuk megszűnése után átalányadózást választanak 2022. szeptember 1-jétől, és az adó- és járulékfizetési kötelezettség megállapítása szempontjából a legáltalánosabb adózói körbe tartoznak.

Egyszerűsített módon nyújthatja be havi adó- és járulékbevallását az a kiegészítő tevékenységet folytató nem minősülő egyéni vállalkozó, aki a régi kata hatálya alól kikerült, átalányadózást választott és a bevallási időszakban

- a vállalkozói tevékenységét nem szüntette meg, vagy
- a hónap egy napján sem szüneteltette a vállalkozói tevékenységét, vagy
- munkavégzésének jellege a hónap közben nem változott (főfoglalkozású/legább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban álló/heti 36 órás foglalkoztatást el nem érő munkaviszonyban álló/nap-pali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat foly-

tató/társas vállalkozóként is biztosított egyéni vállalkozó), és

- nem nyújtott még be havi adó- és járulékbevallást ugyanerre az időszakra.

Hol érhető el a webalkalmazás?

Fontos hangsúlyozni, hogy az egyszerűsített bevallási lehetőség nem egy új nyomtatvány (bevallási űrlap), ezért nem a nyomtatványok között keresendő. A 2258 jelű bevallás kitöltését segítő webalkalmazásról van szó, amely célzott adózói kör részére nyújt támogatást, vagyis a felület egyfajta párhuzamos ügyintézési lehetőséget biztosít a havi adó- és járulékbevallás elektronikus úton történő teljesítéséhez. Az adózói körnek a fenti feltételeknek megfelelő előszűrését a NAV végzi el, tehát az adózó KAŰ-azonosítása után jelenik meg az egyszerűsített módban történő járulékbevallás kitöltésére irányuló tájékoztatás.

Ha az adózó a belépési kritériumoknak megfelel, úgy számára az „Átalányadózó egyéni vállalkozó? Töltse ki egyszerűen járulékbevallását itt!” szöveg jelenik meg.

Az egyszerűsített bevallás kitöltését e szövegre (linkre) kattintva lehet megkezdeni.

Nem tartoznak a legáltalánosabb adózói körbe azok az egyéni vállalkozók, akik a bevallási időszakban:

- vállalkozási tevékenységükhöz támogatást kaptak, ideértve a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatást is, vagy
- pénzügyi egészségbiztosítási ellátásban, családtámogatási ellátásban, szociális ellátásban részesültek, vagy
- megváltozott munkaképességű vállalkozóként a szociális hozzájárulási adóból adókedvezményt érvényesítenek, vagy
- családi adó- és járulékkedvezményt érvényesítenek.

Az előzőek szerinti, az egyéni vállalkozó élethelyzetére, tevékenységére vonatkozó adatok, ismérvek nem állnak a NAV rendelkezésére, így azokról az adózónak a webalkalmazásban nyilatkoznia kell. Így például a családi adókedvezmény alpjáról, összegéről a NAV nem rendelkezik adatokkal. Ebből következően, ha az egyéni vállalkozó döntése szerint havonta családi adó- és járulékkedvezményt kíván igénybe venni, úgy a kedvezmény levezetése, annak jogszabályi környezetben alapuló összetettsége miatt túlmutat az egyszerűsített bevallási formán.

A legáltalánosabb adózói körbe nem tartozó egyéni vállalkozóknak a teljes adattartalmú 2258 jelű bevallást kell kitölteniük, amelyhez az Online Nyomtatványkitöltő Alkalmazás nyújt segítséget.

The image shows a screenshot of the NAV FŐLDAL website. At the top, there is a navigation bar with the NAV logo and 'FŐLDAL' text. Below this, a banner features the text 'Átalányadózó egyéni vállalkozó? Töltse ki egyszerűen járulékbevallását itt!' and 'Online Nyomtatványkitöltő Alkalmazás'. The banner includes an illustration of a person sitting on a large computer monitor displaying a form, with another person standing next to it holding a large pencil. On the left side of the page, there is a vertical menu with icons and labels: 'FŐLDAL', 'KÉPVISELŐK', 'NYOMTATVÁNY', 'NYOMTATVÁNY TERKEP', 'DOKUMENTUMOK', and 'MEGHATÁROZÁSOK'. In the top right corner, there is a small text 'Bejelentkezett felhasználó'.

Kik nem tartoznak a legáltalánosabb adózói körbe?

A webalkalmazás az adó- és járulékfizetés megállapítása szempontjából legáltalánosabb ismérvekkel rendelkező, a régi kata helyett átalányadózást választó egyéni vállalkozóknak kíván segítséget nyújtani, azoknak, akik az adókötelezettségüket nem adózási közvetítő útján kívánják teljesíteni.

A webalkalmazásban megjelenő, NAV által kijánlott adatok

A webalkalmazásban az adózó természetes azonosító adatain, tajsámán túl az egyéni vállalkozói tevékenység jellemzői közül a munkavégzés jellege is megjelenik, hiszen ez határozza meg az egyéni vállalkozók havi adó- és járulékfizetési kötelezettségét. (A munkavégzés jellegét az adó-

zónak kell bejelentenie a NAV-hoz, az e célra rendszerezített 22T101E Egyéni vállalkozók adat- és változásbejelentése, vagy a 22T101 Természetes személyek adószám-igénylése, változásbejelentése elnevezésű nyomtatványon, amit legegyszerűbben szintén az ONYA felületen tehet meg.) Az egyszerűsített, könnyen kitölthető járulékbevallásban a munkavégzés jellegéhez kapcsolódó adó- és járulékfizetési kötelezettség megállapítását, így annak számítását is a NAV végzi el az adózó helyett.

A webalkalmazásban **bevételi adatként az aktuális bevallási időszakra (hónapra) vonatkozó, a NAV-hoz beérkezett és nyilvántartott Online Számla adatai, az Online Pénztárgépek és Automataberendezések nyugtaadatainak nettó összesített összege szerepel.** Az összeg megállapításánál a NAV a számlák teljesítési dátumát (teljesítési dátum hiánya esetén a kiállítási dátumot), nyugták esetében a nyugtakiállítás keltét, gyűjtőszámláknál a számla tételeinek teljesítési dátumát veszi alapul. Tekintettel arra, hogy az e bizonylatokon feltüntetett összegek pénzügyi teljesítésére a NAV-nak – törvényi felhatalmazás hiányában – nincs rálátása, ezért a webalkalmazásban az adózónak lehetősége van a kimutatott bevételi adatok korrigálására, módosítására.

Adózói interakciót igénylő kérdések a webalkalmazásban

A webalkalmazásban az adózónak olyan, a NAV nyilvántartásában nem szereplő, de az általánosan megállapított jövedelem kiszámítását, így a havi adó- és járulékkötelezettséget is meghatározó kérdésekre kell válaszolnia, mint például az, hogy mennyi a bevételszerző tevékenységéhez tartozó költséghányad, vagy a személyesen folytatott tevékenysége közepfokú végzettséget igényel-e.

A webalkalmazás első használatakor adózói választást igényel továbbá a „neme” rovat kitöltése. Az adatnak a 2258 jelű havi adó- és járulékbevallásban való szerepeltetését az indokolja, hogy a járulékbevallásban szereplő adatok – ide tartozik többek között az adózó neme is – a társadalombiztosítás pénzügyi ellátásainak megállapításához releváns adat-

ként szolgálnak, melyről a NAV adatszolgáltatást teljesít az ellátást megállapító szerv(ek) részére. Ha az adózó ezen alkalmazásban már nyújtott be bevallást, a „neme” rovatot a további bevallások alkalmával már nem kell kitölteni.

A személyijövedelemadó-előleget kiszámító segédlet

Az átalányadózó egyéni vállalkozóknak az általánosan megállapított adóköteles jövedelmük után negyedévente adóelőleget kell fizetniük, melyet az adóévet követő május 20-ig kell bevallaniuk a személyijövedelemadó-bevallásban. Azoknak az átalányadózóknak, akik hónapról hónapra a webalkalmazást választják adókötelezettségük teljesítésére – tehát e platformon adják meg a havi adó- és járulékbevallás alapjául szolgáló adataikat –, a negyedéves személyi jövedelemadó-előleg számításához is segítséget nyújt az alkalmazás. A felületen megjelenik az adózó negyedéves adóköteles jövedelmeinek együttes összege, valamint ennek a jövedelemnek a NAV által megállapított negyedéves adómentes része is, amelyet az adózó korrigálhat.

Ha az adózó a személyijövedelemadó-előleg megállapításakor adóalap-kedvezményt kíván érvényesíteni, akkor a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye, a személyi kedvezmény, a 25 év alatti fiatalok kedvezménye, illetve az első házások kedvezménye számításához is segítséget kap a felületen.

Határidő

Az egyszerűsített havi bevallás teljesítésére általánosan a tárgyhónapot követő hónap első napjától van lehetőség. Első alkalommal a 2022. szeptember havi adó- és járulékbevallást teljesíthették a webalkalmazás segítségével az egyéni vállalkozók, amelyet legkorábban 2022. október 5. napjától érhetek el a NAV honlapján. Fontos hangsúlyozni, hogy az alkalmazás a havi bevallási kötelezettség teljesítését segíti, így abban az öellenőrzés, helyesbítés lehetősége nem biztosított.

Összegzés

Az előzőket összegezve, ha az egyéni vállalkozó a webalkalmazást választja havi adó- és járulékbevallási kötelezettségének teljesítésére, akkor a NAV az adózóra vonatkozóan rendelkezésére álló adatai,

továbbá az adózónak a felületen feltett kérdésekre adott válaszai alapján összeállítja a havi adó- és járulékbevallás tervezetét. A járulékbevallás e felületen benyújtható, és a befizetés is azonnal teljesíthető. Jelen cikk megírásáig 8903 átalányadózó egyéni vállalkozó teljesítette szeptemberi bevallását a webalkalmazás segítségével.

A NAV hosszabb távú célja – az új bevallási módszer tapasztalataira építve –, hogy az egyszerűsített bevallási kötelezettség teljesítésébe további adózói csoportokat is bevonjon, s ezáltal a nem űrlap alapú bevallási módszert szélesebb körben tegye elérhetővé, alkalmazhatóvá.

TARINÉ DEÁK EDIT